

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2.50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglaš

se plačuje od četverstopenjske pete vrste po 14 vin., za večkratni natpis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

GORICA

Št. 45.

V Gorici, v torek dne 7. junija 1910.

Leto XII.

Cestna mreža v kanalskem okraju.

Kar se tiče krajevne spojil, h katerim prištevamo še vedno v prvi vrsti ceste in poti, je bil še pred kakimi petnajstimi leti kanalski okraj najbolj zanemarjen na božjem svetu. Razen državne ceste, ki pelje skozi kanalsko dolino ob Soči, niso bile znane v tem okraju niti skladovne ceste in skoro ne občinske poti. kajti kar se je tam imenovalo občinska pot ali cesta, je bila jedva slaba kravja pot, po kateri niso bil varen hoditi.

Kdor si je tačas ogledal lepe in rodovitne kraje na desnem bregu Soče okoli Marijinega Celja in proti Idriji, bo gotovo priznal, da tako zanemarnega kraja v tem oziru ni bilo v Evropi. Ljudstvo je sicer vedno prosilo od pomoči, a nikogar ni bilo, ki bi je uslišal. Nikdo, ki bi imel v tem oziru merodajno besedo, ni tudi teh krajev obiskal, ker se vsakdo boji za svoje življenje, in prehoditi te kraje med Sočo in Idrijo, je bilo skoro smrtno-nevarno.

Šele proti koncu 19. stoletja so se usmilili zapuščenega ljudstva v teh krajih poslanci naše stranke, na čelu jim dr. Gregorčič in nepozabni grof Alfred Coronini-Cronberg, ter so energično delovali na to, da se tudi za te kraje kaj stori. In do leta 1902 so imela zadnja prizadevanja toliko uspeha, da se je začela graditi obmejna cesta od Golobrdarja dalje ob Idriji, ki pa ni še povsem dovršena. Istodobno je vlada začela graditi tudi črto od Vrhovlja čez Kobališče proti Srednjemu, ki se bliža svoji dovršitvi. Umevno je, da si želi tamošnje prebivalstvo krajevnih zvez s tema dvema glavnima cestnima progama, kar bo stalo mnogo denarnih žrtev; a tudi to mora se izvršiti, kajti vsakdo ima pravico biti zvezan po rabljivih poteh s svetom.

Nič bolje se ne godi še dandanes prebivalcem na takozvani banjški planoti. Profesor Berbuč je imenoval na nekem shodu v Ročinju ta kraj prirodno taborišče, kjer se ni bati ob času vojske, da pride tja sovražnik, ker

nima ta kraj s civiliziranim svetom nikake prave zveze. Tam gori menda niso videli dosedaj sploh še nobenega vojaka, če se niso tam prikazali v največjem času alpinisti. In vendar so tudi ti kraji lepi, rodovitni in obljubljeni.

Skrajni čas je bil in je, da se te kraje zveže po rabljivih cestah in poteh z drugim svetom. To se bo tudi v kratkem zgodilo, za kar se ima tamošnje ljudstvo zahvaliti v prvi vrsti delavnim možem naše stranke, posebno gospodu poslancu M. Zegi, ki se je resno prizadeval, da bi spravil to vprašanje v dober tir. On je skrbel kot načelnik cestnega odbora kanalskega, da so se sestavili stroškovniki in naredili načrti za cestno mrežo, ki bo vezala, ko bo izpeljana, banjško planoto in vse vasi, ki so na tej visoki ravni med čepovansko dolino, Sočo in Idrijo, z okrajnimi in državnimi cestami in z železnico. Tudi tu gori začne potem novo življenje in se bo hitreje širil gospodarski napredek.

Gospod Zega si je prizadeval, da je visoka vlada obljubila podpirati to veliko podjetje, za katero je bilo začetkom preudarjenih 550.000 a se je potrošek potem skrčil na 380.000 K, z izdatno in izredno državno podporo, namreč s 70 odstotki vseh stroškov. On mora pa tudi priznati, da so ga poslanci naše stranke, posebno gg. dr. Gregorčič, svetnik Fon in odbornik Berbuč krepko podpirali pri tem začetku.

Visoka vlada, kateri bodi tukaj izrečena najtoplejša zahvala, je naročila g. inženirju Machnitsch-u, da je vse priredil, česar potreba v tehničnem oziru, da se delo izvrši.

Dne 16. februarja t. l. je zamogel deželni zbor na temelju omenjenih in potrebnih priprav o tem predmetu razpravljati, ter je sklenil, da bode dežela v to svrhu prispevala z 20 odst. Ker je inace tudi preskrbljeno za pokritje vseh ostalih stroškov, ki niso kriti z državno in deželno podporo, se z delom lahko začne.

Za sedaj se zgradi cesta, ki pelje iz Grgarja v Bate, Banjšice, Kal in Avče. Posebna komisija skrbi vže za to, da se izvede mirnim potom razla-

stitev zemljišč, koder bo cesta peljala. Vladni tehnični organi so preskrbeli tudi vže zaklinjenje cestne črte, in v kratkem — če se ne motimo — dne 14. t. m. se izvršitev podjetja odda potom javne dražbe.

Vse te priprave, ki so neobhodno potrebne, ako se hoče tako veliko podjetje udeležiti, so se vršile brez hrupa, brez bobnanja in brez hvalisanja po shodih. Kdor je bil v to poklican, je delal in — molčal; a sedaj stojimo pred dovršenim dejanjem. Sedaj lahko s ponosom na ta sad tihega delovanja.

Po tem načinu naj se deluje tudi v ta namen, da se v kratkem zgradijo še druge ceste v kanalskem okraju, ki so deli tozadevne cestne mreže.

„Edinost“ in „klobasarjenje“.

(Dalje.)

2. „Dokaz“ „Edinosti“:

„Ko je bil goriški deželni zbor razpuščen vsled brezvestne Pajer-Gregorčičeve obstrukcije („Gorica“ je dokazala: vsled abstinencije Faidutti-Gabršček-Gregorinove), je „Slov. klub“ zahteval od vlade, naj se volitve ne vrše na jesen, ko je velik del Gregorčičevi stranki nasprotnih volilcev odsoten iz dežele. Centralna vlada pa je Gregorčiču na ljubo (!!) razpisala volitve ravno v onem času, ki je bil za njemu nasprotne stranke najneugodnejši.“

Naš protidokaz.

Zavest, da vprizorjena komedija s cepljenjem liberalcev v „naprednjake“ in „agrarce“ ne uspeje, je bila vzrok, da se je v oči gled razpisu novih deželnozborskih volitev lanskega leta čutil zliduh pri „Soči“ prisiljenega, vreči novo „kost“ med ljudstvo, katero naj se s tem razburi na korist liberalizma. Ta „kost“ se je glasila: „Vlada je razpisala volitve v deželni zbor (v sept. in okt.) v času najhujšega dela med trgat-

vijo v vseh vinorodnih delih dežele in v času, ko je vsaj 4 do 5 tisoč volilcev zunaj dežele. Ob času trgatve je bilo vselej pretrgano celo zasedanje dež. zbora, ako je takrat zboroval, da so mogli iti poslanci domov nadzorovat trgatve... To je vladina koncesija klerikalcem... Vlada bi morala počakati, da se vrnejo volilci, ki si o poletnem času služijo kruh po svetu, domov. Skoraj vsi oni, ki hodijo po svetu, so naprednega mišljenja...“

Te vzroke za odložitev volitev do zime je kajpada navedel tudi „Slov. klub“ v svoji dotični zahtevi, na katero se opira „Edinost“, kakor smo višje gori omenili, t. j. oni famozni „Slovenski klub“, katerega takrat že ni več bilo, ker je bil deželni zbor razpuščen. Čudni svetniki ti Gregorinovci, ki menijo, da se mora vlada ozirati na želje tistih, katerih več ni. Pa oglejmo si te liberalne vzroke za odložitev volitev!

Najprej moramo naglašati, da se nam vidi liberalno sklicevanje na neprimernost časa za volitve, ko so nekateri volilci iz dežele odsotni, le gola pretveza za katero tiči neka druga liberalna bolečina. L. 1907 so bile državnozborske volitve 14. maja, torej o času, ko so bili delavci že odšli v svet, in glejte, naši Gregorinovci niso takrat kar nič protestirali! Zakaj naj bi ne bilo prav l. 1909, kar je bilo prav leta 1907? Ravno tako ničevno je sklicevanje na dejstvo, da je v vinorodnih krajih čas trgatve čas največjega dela. Ali traja morda volilni akt kar cele tedne? Volitve so se vršile v nedeljo, ko se ne dela in ne trga. Ob nedeljah pa ima vsak delavec in kmet skozi celo leto toliko časa, da si lahko privoli eno, dve uri za glasovanje. Ako je bilo za časa trgatve slučajno zasedanje dež. zbora redno pretrgano, je prav naravno saj deželnozborsko zasedanje ne traja le par uric kakor volilni akt.

Odgovoriti nam je dalje na vprašanje, ali je pa res, da so skoraj vsi tisti volilci, ki hodijo v svet za delom, naprednega mišljenja in ali imajo naši Gregorinovci res od teh volilcev toliko zagotovila za zmago? Na to nam dajajo najboljši odgovor podatki o izidu

Ksenij Verin:

Gorsko življenje.

Dramatična idila v treh dejanjih.

(Dalje.)

Zalka: (Hiti k njemu, vsa prestrašena.) France, kaj imaš, daj sem!

France: (Resno — užaljen.) Počasi, počasi. Vse lahko dobiš nazaj, samo na čisto hočem priti. Pa precej!

Zagrivec: (Začuden.) Sveti križ božji! Kaj naj to pomeni?

France: (Ironično.) Ključ do čudnih sanj sem dobil. Le poslušajte! (Začne citati.) „Draga!“... (Zalka mu hoče iztrgati list iz rok.) O ne, tako pa ne! Do konca poslušaj, potem dobiš in odgovoriš! (Zalka se vsede uničena na nasprotno klop in joče.) Torej od začetka: „Draga! — Ni dolgo tega, kar je vsplamtela v mojem srcu ljubezen do tebe in glej, že dela čudeže. Jaz, prej sam, s tabo nezadovoljen in s celim svetom sprt, čutim, da hodi sedaj ob moji strani sreča, kateri si ti svetlo solnce. Ostani dobra in bodi prepričana: čez štiri, pet let pride dan, ko se odpre naša prihodnost in bomo...“

bo mogel nihče spoditi. Upam, da se v kratkem vidiva. Bodi mi zdrava!

Tvoj Ivan.“

Zagrivec: (Ki je med čitanjem vstal, ves iz sebe.) O ti proklet falot! Naj le pride, mu že pokažem! (Zalki.) Ti pa le zbij si take misli iz glave, drugače te kar primem in ti porijem lase in treskal bom s tabo ob zid, dokler ga ne pobarvajo tvoji neumni možgani. (Hodi razburjen sem in tje.) Slabo me še poznaš! Poštenje mi je prvo na svetu in kdor bi mi ga vkradel, bi ga plačal s smrtjo!

Deseti prizor.

Nana: (Pride razburjena radi vpitja s kito sirka, ki jo vrže na tla.) Kaj pa je za božjo voljo?

Zagrivec: Ha, lepa hči! Govori sedaj dekle, kaj misli ta študent!

France: A, študent iz trga, ki pravijo, da pojde v veliki žemenar. (Vrže pismo na mizo, ki ga oče zgrabi, mrzlično strga in ga zabrusi hčeri v obraz.)

Nana: (Javka.) Jojmene, jojmene...

Zalka: (Jokaje.) Kaj... morem jaz... za to... če mi je prišlo... pismo v roke?... Tukaj sta... bila... dva študenta... pa ga je eden... že... že... zgubil... ali pa... zabil... komu je... bilo... na... namenjeno, vedi... Bog... Jaz... jaz... nimam nič pri... pri njem... Čitala sem... ga in... in mislila... kako bi... bilo... lepo, do... dobivati ta... taka... pisma...

Nana: (Jo zagovarja.) Ja, če je tako, ti nisi kriva. In ti (proti možu) bi bil lahko tudi tiho, dokler ne veš, zakaj se gre in kako je vse. Kaj praviš ti France?

France: (Skomigne z rameni, dvomljivo.) No, tako kakor vi!

Zagrivec: (Se nekoliko potolaži, hčeri.) A ti si zapomni: prvič in zadnjič! Niti senca kake nepoštenosti ne sme pasti na našo hišo!

France: Pametne besede, oče! (Vstane.) Jaz moram iti. Še eno uro imam do doma in noč me bo lovila.

Nana: Saj se ti ne mudi! S sirkom vidim, da ne bo nič, a lahko ostaneš še.

Zagrivec: Kaj ga boš zadrževala. Slaba pot je in boljše bo, France, če greš...

France: (Vzame sekiro.) Tako! (Porogljivo.) Pa z Bogom Zalka, in dobro se imej!

Zalka: (Ihte.) Z Bogom!...

France: (Pozdravi še Zagrivca in ženo.) Z Bogom! (Gre.)

Nana: (Gre za njim v hišo.) Z Bogom France, pa nič ne zameri! (Že zunaj.) Saj vidiš, da ne more biti nič v tem... (Dalje se ne sliši.)

Zagrivec: (Sedi s podprto glavo, kot bi kaj mislil; naenkrat vstane in gre v hišo; na vratih se obrne in reče osorno.) Ti mi boš četla še sive lase! (Gre.) —

Zalka: (Zaihti na glas in se nasloni z glavo na mizo.) O jaz nesrečnica! (Zastor.)

Tretje dejanje.

Pozorišče: Isto kot v prvem, samo pred hišo je brus, na katerem brusi Zagrivca sekiro, ko se dvigne zastor. Na tla sedi fincar, deželni plašč visi koncu kočice, kjer je tudi naslonjena puška. Dejanje se vrši dva dni pozneje kot drugo.

Prvi prizor.

Financar: (Izteguje zaspano roko.) Ja veste Zagrivca, zaspan sem pa res, da...

volitev v septembru in oktobru 1909 in o marcu 1908, torej v času, ko je bilo onih 4000 do 5000 liberalnih volitev še doma, in v času, ko jih ni bilo doma. Da ne bode „Edinost“ dvomila nad resničnostjo teh podatkov, jo moramo pomiriti, da smo jih posneli iz njene 284. številke iz dne 10. okt. 1909. Naprej moramo pa naglašati, da odpada ona usodna odsotnost volilcev skoraj izključno na tolminski okraj, v tem okraju bi torej bila morala liberalna stranka nazadovati v primeri z našo stranko v neugodnem volitvenem času l. 1909 nasproti volitvenemu času l. 1908. Zdaj pa čujte, kaj piše „Edinost“? V njej čitamo: „Na Tolminskem je torej (v splošni kuriji l. 1909 nasproti l. 1908) **napredovala** agrarno-napredna stranka proti klerikalni stranki za 36 glasov. Dalje: „— — — absolutno je napredovala klerikalna stranka le v goriškem okraju za 149, a na Krasu za 118 glasov, dočim je v tolminskem okraju absolutno nazadovala za 737 glasov, v vsej deželi torej nazadovala za 470 glasov.“ To je pa neizpodbiten dokaz, da ni res, da bi bil volitveni čas l. 1909 za liberalce neugoden in sedeva v istem razmerju za našo S. L. S. ugoden, dalje dokaz, da je „Edinost“ tem nesramnejša lažnivka, ker trdi še zdaj, ko ji je že davno znan izid obojelnih volitev, da je bil v jeseni velik del Gregorčičevi stranki nasprotnih volilcev odsoten iz dežele.

Pa še en dokaz si dovoljujemo navesti. Vsled smrti poslanca Jeriča je bila dopolnilna volitev iz splošne kurije 19. dec. 1909, torej ob času, ki si so ga gg. Gregorinovci želeli in ko so delavci že prišli iz sveta domov, in kaj se je pokazalo? Naš kandidat Zlobec je dobil 10.730 glasov, liberalni kandidat Vrtovec pa 4079 in agrarni kandidat Vran 2358 glasov. Torej sta dobila liberalno-agrarna kandidata 19. decembra **na 3000 glasov manj** kakor 5. okt., naš kandidat Zlobec pa je dobil 19. dec. **196 glasov več** kakor pokojni Jerič 26. septembra.

To je „Edinosti“ vse že davno znano, liberalno sleparstvo je s tem že davno razkrinkano, in vendar ima „Edinost“ nesramen obraz, vlačiti na dan za dokaz tako ovrženo laž. Ta nje nesramnost je tem večja, ker so se Gregorinovci zavedali te laži, pa so hoteli z njo prikriti neko drugo politično lopovščino. Oni so namreč vedeli, da stoji najtrdnjše proti njim tolminski okraj, in sicer tudi v tem manjše in od sveta bolj oddaljene vasi. Zdaj so računili: Če nastane na dan volitve kako slabo vreme, sneg z viharjem, ne bodo mogli

na volišče marsikateri klerikalni volilci s tolminskih hribov, dočim bodo lahko volili volilci iz trgov in večih vasi, v katerih imamo mi pristaše. Ravno tako ne more slabo vreme niti približno tako zavirati volitvene udeležbe v goriškem in sežanskem okraju, kjer nimajo klerikalci take premoči proti nam. Tako naši Gregorinovci! In njih računanje ni bilo tako neumno. L. 1908 je bila volitev v splošni kuriji 2. marca, bilo je viharno zimsko vreme, sneg in zameti so bili v gorah, stotine volilcev niso mogle izvrševati volilne pravice, in to ni malo pripomoglo k našemu porazu. Naši Gregorinovci so si to dobro zapomnili in razvideli, da je slabo vreme njih najboljši in povrh še brezplačni agitator. Oni se niso torej protivili volitvam v sept. in okt. zaradi trgatve, zaradi najhujšega dela, zaradi odsotnosti volilca, ampak ker takrat ni pričakovati snežnih viharjev, ki bi preprečali našim hribovskim volilcem poti do volišč.

ln če je vlada imela pri razpisu volitev obzir na čas, ko vreme ne zdržuje volilcev, ji pač ni bilo treba misliti, ali je to tej ali oni stranki ljubo. Vlada pa ni mogla z volitvami dalje odlašati, ker je morala skrbeti, da bi iz prepoznega razpisa volitev ne nastale kake neprilike za bližajoče se zasedanje deželnega zbora.

Iz vsega tega pa je doprinesen dokaz, da ni bilo treba dr. Gregorčiču priti migniti s prstom za razpis volitev, da je to storila vlada iz svojih obzirov in da se zaradi teh ni mogla niti ozirati na protestiranje Gregorinovcev, niti imela prilike upoštevati kake želje od naše strani. ln tako je „**Edinost**“ tudi s svojim drugim dokazom, da je dr. Gregorčič vladni zaupnik, **popolnoma pogorela**.

Preidemo k tretjemu in zadnjemu dokazu „Edinosti“, da je dr. Gregorčič zaupnik vlade. Tu nimamo izgubljeni mnogo besed, ker smo o tem govorili že v enem prejšnjih člankov. „Edinost“ namreč zopet premlevala razveljavljenje veleposestniških mandatov. Ona vstraja na stališču, da se je godila liberalcem z razveljavljenjem krivica, mi pa na stališču, da so bile volitve v veleposestvu nezakonite predlanskim kakor lanske. Mi smo uverjeni, da bi Gregorinovci na našem stališču ravno tako postopali kot naša delegacija. Zakaj je bivši „Slov. klub“ s svojo abstinencijo zapravil: to možnost? Novo je, da hoče „Edinost“ vlado dolžiti, da ni zaradi razveljavljenja veleposestniških mandatov razpustila dež. zbora, kar bi po njenem mnenju imel biti dokaz za na-

klonjenost vlade do dr. Gregorčiča. No če bi gg. Gregorinovci stali na našem stališču, bi gotovo ne dolžili vlade, da jim je naklonjena. Vladi je pač moralo biti na tem, da dež. zbor deluje; in ko je začel redno delovati, naj bi ga bila razpustila?! Čudne zahteve! Sebi naj napravi vlada novo delo, ki ji ni moglo dati nobenega zagotovila, da bi potem dež. zbor morda celo ne mogel delovati, in pri tej negotovosti naj bi napravila sebi in ljudstvu nove stroške!! Vladi je pač vse eno, ali je delovna večina laško-liberalna in slov.-klerikalna, ali pa laško-klerikalna in slov.-liberalna. ln dalje, zakaj naj bi se vlada postavila ravno na stališče slov.-laške manjšine, in ne na stališče slov.-laške večine, za katero stoji večina ljudstva!? Za vlado ni bil še noben resen dokaz, da ima zaradi veleposetniških mandatov se potegniti za eno ali drugo slov. stranko, ko je bila razlika glasov toli minimalna! Poleg tega je treba uvaževati, da je deželni zbor avtonomen, in da mora vlada sama to neodvisnost spoštovati ter se ne umeševati v razveljavljanje posamnih mandatov, ko spada to vendar v izključno pravomočje dež. zbora. ln pa saj je „Edinost“ sama pisala l. oktob. 1909 v št. 275: „Mislimo pa, da je edina inštanca, ki ima o stvari (pravnosti deželnozborskih volitev) odločiti — deželni zbor.“ Torej?

Kdor to uvažuje, ta menda ne najde v razveljavljanju nezakonito doseženih veleposestniških mandatov najmanjšega razloga za poseganje vlade v delokrog avtonomnega deželnega zbora. Več kot otročje je torej, spravljati to pravilno postopanje vlade v stik z izmišljeno protekcijo za dr. Gregorčiča. ln tako je slavna „**Edinost**“ tudi s svojim tretjim in zadnjim dokazom **slavno pogorela**. Naše sožalje modrim glavam pri „Edinosti“!

Dopisi.

Zgonik. V Zgoniku smo dobili novega župana v osebi g. Maksa Miliča, bivšega občinskega upravitelja.

Pred tremi meseci, ko je bil naš g. župan še obč. upravitelj, potegnil je okoli 3.000 K obč. lovarine. Isto lovarino bi moral, kakor je pri nas običajno, v zmislu § 23. lovsk. zakona razdeliti med posestnike zemljišč. Tega pa ni storil.

Ta človek misli, da bode zdaj, ko je župan, tako samogospodovalno županil, kakor popred, ko je bil upravitelj? A najbrže se moti.

Pri Montu v Gorici je hotel kot upravitelj občino za precej visoko svoto zadolžiti; a zajec mu je pretekel pot.

Zbrali so se nekateri gg. starešine, šli so na dež. odbor in na Mont ter so preprečili zaprošeno posojilo. Sreča, da se je to še pravočasno izvedelo.

Že dve leti je poteklo, ko nismo imeli obč. starešinstva, radi tega je bilo potrebno, da se novo starešinstvo takoj po izvolitvi obč. zastopstva snide in se posvetuje o zaostalih obč. zadevah. Naš g. župan pa je reč odlašal, ker se je bal seje.

Ker so gg. starišini videli, da ne misli seje sklicati, napravil je g. starešina Melhior Milič okrožnico in v zmislu § 40 obč. z. je pripravil zadostno število g. starešin do tega, da so župana primorali razpisati sejo, ki se je vršila dne 3. t. m.

Starešinstvo je v seji soglasno sklenilo, da se povabi dež. računar.

Naj omenim še to, da smo se že dvakrat obrnili na okr. glavarstvo v Sežani glede našega lovskega denara, a ni še nobenega odgovora. Zdaj smo pa primorani obrniti se na namestništvo v Trstu; saj je isto imenovalo g. Maksa Miliča upraviteljem obč. Zgonik.

Za danes dosti, upam v kratkem kaj več poročati.

Politični pregled.

Cesarjev povratek na Dunaj.

Cesar je s sprem. in min. Aehrenthalom in Schönaichom dospel na južni kolodvor na Dunaj v soboto zvečer ob 8.15. Na kolodvoru je pozdravil cesarja župan dr. Neumayer. Nato se je cesar ob navdušenih ovacijah prebivalstva odpeljal v Schönbrunn. Hiše na vsem potu so bile v zastavah. Za špalirjem društev se je zbrala na tisoče broječa množica ljudstva, ki je cesarja viharno pozdravljala.

Cesarjeva zahvala.

Uradni list priobčuje svojeročno pismo cesarja Frana Josipa na generala Varešanina. V tem pismu izraža svoje veselje in zadovoljnost nad presrčnim sprejemom s strani prebivalstva in prosi generala, naj naznani prebivalstvu cesarjevo najiskrenejšo zahvalo na sijajnem sprejemu.

Državni zbor.

Proračunski odsek bode danes ali jutre rešil ves državni proračun in že v petek pride najbrže v zbornici do drugega branja istega. Do 25. t. m. se nadeja vlada, da bode imela državni proračun pod streho in da bodo takrat rešene v poslanski zbornici

Varujmo svoje starine!

Vsak, četudi ne ravno visoko izobražen človek, ima do stvari, ki so jih rabili njegovi stariši, neko posebno spoštovanje. Dosti takih slučajev nam je znanih iz zgodovine, dosti jih vidimo še danes, kako tuptam še varujejo kako staro orodje, katero je rabil še pokojni ded ali praded! Tudi pri nas na Slovenskem imamo take slučaje in ravno na Goriškem se še naleti tuptam kmetiča, ki hrani še kako staro majolico, katero je kupil še njegov praded. Ta lepa navada pa pa je žalibog večinoma izginila. Kriva je temu dosti industrija, ki izdeluje dandanes vse polno pisanih in lepo slikanih posod v živih, kričečih barvah, katere ljudstvu bolj ugajajo kot starejše, mirne in zato tudi kupuje to novo robo, staro pa zametuje.

Enak slučaj je tudi z narodno pesmijo. Koliko lepih starih pesmi je izginilo že iz ljudstva, ker so stare, in prišle so na njih mesto tuje, kosmate popevke, ki žalijo čustvo in uho. Dosti, dosti starih pesmi, tudi cerkvenih, je tako lepih, da se človeku milo stori pri srcu, če jih sliši, n. pr. „Bom šel na planince“ ali „Snoč po noč je slanica padla“ ali pa ona stara božična „Oj kje ste bli, pastirci vi“, katero je pela po cerkvi cela občina. Takih narodnih Božičev človek ne pozabi nikoli.

Kakor sem že gori omenil, so pa med narodno tudi druge stvari, ki so tudi

potrebne ohranitve. Naj tu naštejemo nekatere take podrobnosti. Važno je vse staro posodje. Zeló imenitne so stare majolike, stari krožniki, skledice in druga taka oprava. Tuptam se dobi na ognjiščih še jako lep zaglavnik (tudi kozel, lisica imenovan), ki ga je izdelala roka starega vaškega umetnika. Razun tega imajo po nekaterih hišah stare slike iz davne preteklosti, ki jih nikdo več ne ceni. Stare omare in skrinje z rožami se še dobijo, le žalibog naši mlajši vse rajši imajo moderno izdelano pohištvo iz mesta, kot pa svoje domače.

Velike važnosti so stare nošnje, stare obleke. Tu je treba shraniti vsako stvar, ki se le dobi. Stare avbe in peče so že redke, ker so jih naši ljudje največ prodali tujcem, tako da pri nas doma kmalu ne bomo več vedeli, kako so se oblačili naši stari. Poštenih irhastih hlač, črevljev z golenicami in starega telovnika s srebrnimi gumbi človek skoro več ne vidi pri nas na Goriškem. Vse je moderno, vse po mestno. Poleg tega so naši predniki nosili na oblekah dokaj vezenja v barvah in zlatu, kot je to še pri drugih Slovanih. Zato so velike vrednosti stari kožuhi z rožami, stare „štikane“ rute in podobne stvari.

Naši stari so bili tobakarji in kot taki so rabili razno kadilno orodje. N. pr. čedro, kresilo, gobo, mehur za tobak itd. Vse to je zeló redko. Malo naših mlajših še kaj ve

stvari ohranijo, da jih tudi mladina vidi in se pri tem uči spoznavati in spoštovati svoje očete.

Naš narod je od nekdanj ljubil godbo in petje. Naši pradedje in dedje so gotovo imeli kake posebne instrumente, kateri so se pa dandanes večinoma poizgubili. Če se še kje dobijo kake stare piščali, citre ali kakov oprekelj, je to za nas toliko bolj zanimivo. V goriški okolici ali na Tolminskem je gotovo še tuptam kaj dobiti, kar je v tem oziru važnega in zanimivega.

Včasih se dobi po kmetih tudi kako redko orodje, ki ga pozna samo en kraj. Take stvari so ravno tako znamenite kot kaj drugega in tudi lovska orožja in stare puške niso brez pomena.

Razun teh malih predmetov so pa važne tudi cele stavbe, hiše, kozolci, veliki uhodi (portoni) itd. Take stvari je seveda težje spraviti v kakov muzej, zato pa se jih fotografira ali nariše, tako, da si to potem lahko vsak ogleda. Tuptam po deželi so tudi stare znamenite kapelice, znamenja ali pili, ki imajo včas dokaj vrednosti. Take stvari je treba obvarovati pred razpadom, ne pa jih kvariti s predelavanjem in prezidavanjem.

To bi bile približno stvari, ki se nahajajo med našim ljudstvom. Morda bi vprašal kedó, zakaj to pač naštevam? Zato da se ljudi opozori na važnost takih stvari, zato da ne bodo teh naših slovenskih predmetov

prodajali ali darovali našim narodnim nasprotnikom. Vse te stvari so važne. Morda nimajo nikake praktične vrednosti več, a naši potomci morajo vendar dobiti za nami dokaz našega dela, naše kulture. In mi hočemo videti, kako so živeli naši očetje, kako so se oblačili in kako stanovali. Slabi sinovi bi bili, če bi nas to ne zanimalo.

Zato opozarjam še enkrat naše izobražence po deželi, naj si vzamejo k srcu teh par navodil, naj pazijo na take stvari, ki sem jih imenil in naj tudi ljudstvo opozorijo nato. Še ta mesec se ustanovi v Gorici „Muzejsko društvo“, ki bo skrbelo za vsa potrebna navodila. Predpriprave so že vse končane, pripravljalni odbor že deluje in po ustanovitvi društva se raztegne delovanje tudi po deželi. Opozarjamo že sedaj, da se bodo v vsakem večjem kraju vršila tudi tozadevna predavanja, kjer se bo ljudstvu še bolj razjasnilo, zakaj moramo varovati svoje starine, zakaj jih ne smemo uničevati, prodajati tujcem ali pa kvariti. Vsi ste vabljeni na delo, ki se zanimate za te stvari; vsak je dobrodošel, bodisi darovalec, bodisi delavec. Nikdo se od sedaj ne sme več izgovarjati, češ sem dal tujcem, ker nisem vedel za slovensko društvo. To ne velja več. Slovenski muzej se ustanavlja, vse, kar je primernega, tedaj hranite za naš pravi narodni muzej, ki naj bo kazal svetu kulturo in omiko goriških Slovencev.

tudi druge manjše vladne predloge, ki stoje na dnevnem redu. S tem bode najbrže konec sedanjega zasedanja in vlada pošlje poslanca na daljše počitnice.

Burni prizori v proračunskem odseku avstrijskega državnega zbora.

V soboto je proračunski odsek drž. zbora sprejel postavke justičnega ministerstva. Slovanski govorniki so ostro šibali protislovanski sistem justičnega ministra dr. Hochenburgerja. Bilo je mnogo burnih prizorov, v katerih središču je bil justični minister. Jugoslovani in socialni demokrati so glasovali proti postavkam justičnega ministerstva.

Jezikovno vprašanje v Avstriji.

Parlamentarna komisija češkega kluba je sklenila z vsemi proti glasovom čeških radikalcev, da stopi v pogajanja toliko glede formalne, kolikor tudi meritorne strani predloga češkega agrarca Bukvaja, naj bi se jezikovno vprašanje rešilo s pomočjo okvirnega zakona za vso Avstrijo.

Italijansko vseučilišče.

Koj ko reši proračunski odsek državni proračun, bavi se bode s vprašanjem tičočem se ustanovitve italijanskega vseučilišča. Razni dunajski listi, ki hočejo biti v tej zadevi prav dobro informirani, pišejo, da se vrše sedaj med vlado in med strankami pogajanja, ki imajo namen doseči v tem vprašanju nekak kompromis. V smislu tega kompromisa bi se prvi paragraf dotične zakonske predloge tako spremenil, da bi se po vsebini približno tako-le glasil: Ustanovi se juridična fakulteta z italijanskim učnim jezikom v kakem italijanskem mestu, katero naj bi vlada določila naredbenim putem. Ta kompromis, zdi se pristojnim činiteljem, pa je zaradi tega potreben, ker ni baje upanja, da bi se pri sedanjih razmerah dobila parlamentarna večina ne za Trst, pa tudi ne za Dunaj.

Čehi na Dunaju ne odjenjajo.

Nemci se razburjajo, ker Čehi jasno kažejo, da se kljub narodno-obrambnim zakonom na Niževavstrijem ne bodo dali spraviti pod klop. 1. t. m. je stavil poslanec Stanek predlog za poddržavljenje Komenskyjevih šol na Dunaju; v III. dunajskem okraju grade Čehi mogočno šolsko palačo, na Margaretinem trgu pa Društveni dom. Nemška korespondenca pravi, da je jasno, da mora priti do hudega boja.

Cesar osebno otvori novi ogrski državni zbor.

Dne 18. t. m. pride cesar v Budimpešto, da s prestolnim govorom 21. t. m. osebno otvori novi ogrski državni zbor.

Kako so se vršile volitve na Ogrskem.

V zadevi ogrskih volitev so v petek v poslanski zbornici vložili interpelacijo Šramek, Korošec, Tresič, Choc in tovariši. Mesti Trnovo in Skalice so huzarji z dvojnim kordonom obdali in niso pustili slovaških volivcev skozi. Volivci so morali sedem ur v žgočem solncu izven mesta kampirati. Še jesti in piti niso dobili, ker je vlada vse gostilne zasedla s svojimi korteši. Prišlo bi bilo do groznega krvoprelitja, da ni odstopil v zadnjem trenutku slovaški kandidat, ki je imel zasigurano večino 500 glasov.

Koliko so stale volitve na Ogrskem?

„Reichspost“ je izvedela, kakor pravi, iz gotovega vira, da so stale vlado ravnokar minule državnozbornske volitve na Ogrskem nič manj kot 12.000.000 kron. Naravno je torej, da so se morale goditi pri teh volitvah grozne nepostavnosti in grda podkupovanja. Zato se ni pa prav čuditi, na bode proti njim vloženi vse polno volilnih protestov, ki pa ne bodo nič izdali, ako se pomisli, da ima vlada za seboj dvetretinsko večino.

Turški prestolonaslednik na Dunaju.

Turški prestolonaslednik Jussuf Izzedin

je cesar vsprejel v posebni avdijenci, ki je trajala nad četrt ure.

Opoludne je turškega prestolonaslednika posetil nadvojvoda Fran Ferdinand ter ostal pri njem četrt ure.

Revolucija na Kitajskem.

Na Kitajskem utegne že v najkrajšem času izbruhniti splošna revolucija, katere namen je izgnati ali pa pokončiti vse na Kitajskem živeče inozemce.

Revolucionarni odbor je prijavil zastopnikom inozemskih držav v Nankingu padmandžurske dinastije ter jih pozval, da iz lastnega interesa ostavijo mesto čim prej oni in drugi inozemci. Konzuli so že izdali na inozemce poziv, da ostavijo mesto.

Domače in razne vesti.

Gospode naročnike, kateri še niso poravnali zaostale naročnine za prejšnje leto oziroma za tekoče leto, uljudno prosimo, da to čim prej store.

Upravništvo.

Načelnikom postaje južne železnice v Trstu je imenovan namesto pokojnega g. Mahorčiča naš rojak gospod Andrej Žbona, doma iz Grgarja.

Zakaj samo eden? — „Edinost“ piše, da je tuk. laška liberalna stranka postavila kandidate za prih. mestne volitve in sicer za tretji razred. Med kandidati je tudi znani dr. Venier, „Edinost“ mu daje naslov „kričač“. Vrlo dobro, to mož res zasluži! To moramo naglašati, da prihranimo naši tržaški prijatelji zopetno uporabo univerzalne „žavbe“. Ali pa meni „Edinost“, da je v Gorici laški Venier sam, ki zasluži pridevek „kričač“, ali nimamo morda tudi na slovenski strani kričača in še hujšega nego je Venier? Bili so časi, ko niso gospodje v Trstu kratili priznanja slovenskemu gor. kričaču. Ali odkar je gospode pri „Edinosti“ obsenčil duh Gregorinov, ni Gabršček več kričač, ampak najboljši politik goriški. Ker vemo, da „Edinost“ srčno želi, da bi zlodej kaj kmalu odnesel s političnega polja dr. Gregorčiča in našo stranko, da bi postal kričač Gabršček edini politični voditelj na Goriškem, bi morala dosledno želeči enako izpremembo na laški strani, proč s Pajerjem in Faiduttijem, živio Venier! Kaj ne, tu kričač Gabršček, tam kričač Venier, to bi bil spektakel!!

I Mille. — Po celi Italiji slavijo te dni Garibaldija in njegovih Tisoč, ki so pred 50 leti z znano sicilijansko ekspedicijo dosegli združeno Italijo, žrtvovavši pri tem življenje in premoženje. Ko to pišem, ne mislim na garibaldince in združeno Italijo in na romantično ekspedicijo, kajti naša doba ni prav nič romantična, ampak na slov. zas. gimnaziji v Gorici, ki bo nujno potrebovala pomoči vseh narodnih bojevnikov, da bo njen obstoj zasiguran. Njej na pomoč naj pride tisoč narodnih vojščakov, ne s puško in sabljo, ampak s tem, da prihranijo njej na korist vsak dan pri vinu, tobaku in drugih luksurijskih potrebščinah **10 vinarjev**. To ne bo nov narodni davek, odtegne se le davek državi in se ga plača v prid slov. mladini in lastnemu zdravju. Ne morem dvomiti, da ni med goriškimi Slovenci 1000 mladeničev in mož, ki bi ne imeli toliko samozatajevanja in abnegacije. Ta davek bo vplival vzgojevalno, bo pospeševal varčnost in treznost in bo prinašal na leto nad **36.000 K**, ne da bi koga posebno obteževal. Dokler bo potrebovala slov. gimnazija pomoči, se obrne ta svota njej v korist, pozneje se pa porabi denar za druge šolske potrebe v Gorici ali ob jezikovni meji na Goriškem. Torej na noge vsi, ki čutite v sebi dovolj trdne volje za malo askezo in ki lahko ugrešite 10 vinarjev na dan in strmite se vsi v to narodno legijo. O podrobni organizaciji se pozneje domenimo. Varčevati naj bi se začelo s 1. julijem t. l. — X.

Narodne veselice. — Kdor bi sodil goriške Slovence po lepakih, ki so nalepljeni vsako nedeljo zjutraj po goriških ulicah,

srečnejši ljudje na svetu. Kamor pogleda, mu padejo v oči v kričečih črkah same slavnosti, plesi, veselice, izleti i. t. d. To ljudstvo mora biti polno denarja, si misli tujec, toda srce mora krvaveti domačinu, ki pozna njegovo revščino in bedo, katero ta veseliska epidemija in plesna manija le pospešuje. Koliko denarja, koliko truda, koliko slabo porabljene energije tiči v teh veselicah! Njih prireditelji so včasih v dobri veri, da delajo za narodno stvar. Če bi pa vse dobro pomislili, bi prišli do prepričanja, da njih prireditve mnogokrat ne le nič ne koristijo, ampak naravnost škodujejo narodu. Kako in zakaj, to je jasno vsakemu razumnemu človeku. Saj povzročajo pred vsem potrat narodnega premoženja, ki roma v žep tujih vinskih trgovcev in pivovarjev, pospešujejo alkoholizem, razdvajajo družine i. t. d. In eventualni dobiček teh veselici? Je prav majhen. Ne gre mi prav v glavo, da res dvigajo narodno izobrazbo, upam se celo trditi, da mnogokrat celo kvarijo zdravi umetniški okus našega ljudstva. Ne sme se pa misliti, da smo sploh proti veselicam. Nikakor ne! Vsak pošten človek se rad veseli, toda veselice morajo biti poštene, morajo človeka dvigati in požlahtnjevati, širiti njegovo obzorje in pospeševati njegov umetniški čut. Ako se ne more tega doseči, naj se jih raje opusti. Potom njih se ne sme tritati narodno imetje in širiti podivjanje.

„Slovenski Narod“ preklicuje.

„Slovenski Narod“ je pred časom ponovno obrekoval in grdo napadal ljubljanskega knezoškofa dr. Jegliča ter mu je med drugim tudi očital, da je na nepošten in zločinski način prišel v posest hranilne knjižice in zavarovalne police slaboumne Frančiške Rozman.

V sobotni številki pa prinaša imenovani list to-le izjavo:

„V številki 42 z dne 22. februarja 1910 je priobčil „Slov. Narod“ med dnevnimi vestmi pod zaglavjem „Zakaj molčite klerikalna gospoda?“ članek, po katerem se je opravičeno čutil žaljenega prevzvišeni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, kateremu se je med drugim očitalo, da je na nepošten in zločinski način prišel v posest hranilne knjižice in zavarovalne police slaboumne Frančiške Rozman. — Ker smo se uverili sami, da so bile navedbe omenjenega članka popolnoma neosnovane, jih obžalujemo in lojalno preključujemo. — V Ljubljani, dne 4. maja 1910. Uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Iz tega je razvidno, kako utemeljeni so tudi drugi grdi napadi „Slov. Nar.“ na osebo ljubljanskega knezoškofa in na druge njemu neljube osebe s katerimi polni dan na dan svoje predale na najbrezvestnejši in najostudnejši način.

Zapri so 35 letnega opekarja Matijo Gentilini-ja iz Osoppa pri Vidmu zaradi razžaljenja Veličanstva.

„Banca Popolare“. V nedeljo se je vršil občni zbor v likvidaciji se nahajajoče „Banca Popolare“. Likvidacijski odbor je dognal, da znaša izguba „Banca Popolare“ 1.783.785.31 kron.

Junak noža. Zakonska Ludvik in Katarina Humar sta sedela v soboto pop. v neki krčmi v municipijski ulici. Kar naenkrat sta se začela kregati. Beseda je dala besedo in konec je bil, da je Ludvik potegnil nož iz žepa ter svojo ženo dvakrat ranil. Ona je v bolnici, on se pa hladi v zaporu.

Porotno sodišče. V soboto je bila pri tukajšnjem porotnem sodišču obravnava proti 62 letnemu živinskemu mešetarju Josipu Zlobec iz Avberja, ker se je pregrešil nad neko mladoletno deklico. Dobil je tri mesece težke ječe.

Včeraj se je imela vršiti porotna obravnava v tiskovni pravdi Petra Pasqualis-a iz Joanis-a proti odgovornemu uredniku Faiduttijevega lista „Il Popolo“. Ker je med strankama prišlo do poravnave, je razprava izostala.

„Zadružni Dom“ v št. Petru. — Preteklo nedeljo so v št. Petru pri Gorici blagoslovili novi „Zadružni Dom“, ki ga je sezidala tamošnja prva in naj-

se je vršil občni zbor, katerega sta se udeležila predsednik „Goriške zveze“, poslanec Fon in vodja Premrou. Poslancu Fonu, ki nam je spregovoril nekoliko besed o nadaljnjem razvoju kmečkega zadružništva, smo priredili Šempeterci pristrčno ovacijo. Premrou je govoril o zadružnem delu. Škoda, da nam je vreme onemogočilo v večjem obsegu praznovati ta za nas slavnostni dan.

Svilodni trg v Gorici se otvori z dne 20. t. m. Trg bode vsaki dan odprt ob 5. uri zjutraj. Od 5. do 7. ure se bodo smeli svilodi samo tehtati. Kupčija se bode pričela pa še-le ob 7. uri na trgu starega Sv. Antona.

Samomor ali nesreča? V nedeljo predpoludne so našli blizu Podgore na Sočinem bregu obleko bivšega pekovskega mojstra v Gorici I. Turela. Ne ve se, ali je Turel v samomorilnem namenu skočil v vodo, ali pa je padel vanjo po nesreči. Pokojnikovega trupla niso še našli.

Goriške mestne volitve. Včeraj so se vršile dopolnilne volitve v mestni svet in sicer volil je III. volilni razred. Izvoljeni so bili: Anton Bisiach, Josip Juch in Ahil dr. Venier.

Avstrijski katoliški shod se bo vršil od 9. do 11. septembra v Inomostu.

Strela ubila deklico. — V nedeljo je ob priliki opoldanske nevihte tresčila strela v 16-letno kmečko deklico iz Repentabra, Marijo Križmanič, ko se je iz mesta, kamor je bila šla z mlekom, vračala domov. Ubila jo je takoj.

Laško širokoustenje. — V Čresu se je v nedeljo skupščina istrske družbe sv. Cirila in Metoda ob udeležbi več tisočev Hrvatov izvršila čisto mirno. Lahki, ki so preje zelo vpili, so bili popolnoma mirno.

Vseslovansko vseučilišče v Pragi. Bolgarski listi poročajo baje iz krogov pripravljalnega odbora v Sofiji, da se bo na vseslovanskem kongresu razpravljalo tudi vprašanje o ustanovitvi vseslovanskega vseučilišča. Sedež tega vseučilišča je že naprej določen, namreč Praga.

Pri tem se seveda ne misli na ustanovitev novega vseučilišča, marveč samo na izpopolnitev sedanje češke univerze v toliko, da bi na tej univerzi predavali poleg čeških tudi razni odlični ruski, poljski in jugoslovanski profesorji in učenjaki.

Iz Avstrije se je izselilo meseca maja 2000 oseb preko Trsta, veliko več pa preko Bremena in Hamburga v južno in severno Ameriko.

Laške provokacije prepovedane.

Vlada je prepovedala „izleta“, ki so ju napovedale laške barabe iz Pulja in Lošinja na Čres, da tam uprizore škan-dale ob priliki skupščine hrvaške družbe svetega Cirila in Metoda.

Morilec svoje žene obsojen na smrt.

— Pri ljubljanskem porotnem sodišču se je vršila obravnava proti 43-letnemu Andreju Rejcu, rudarju iz Idrije zaradi umora svoje žene. Dne 28. februarja t. l. jo je nenadoma pahnil v Idrijco, kjer je utonila. Med razpravo je trdovratno tajil umor. Ko je pa bila razsodba, ki se glasi na smrt na vešalih, izrečena, je sam priznal zločin.

Hotelska delniška družba Grljan-Miramar pri Trstu.

Kakor smo svoječasno poročali, kupili so tržaški denarni zavodi: „Trž. posojilnica in hranilnica“, „Jadranska banka“ in „Trg. obrtna druga“ znano posestvo s hotelom Feder v Grljanu z namenom, da to klimatično zdravilišče in kopališče razširijo tako, da bo odgovarjalo vsem zahtevam modernega komforta.

Da pa zamorejo omenjeni zavodi lotiti se vspešno velike naloge, ki so si jo nadeli, zjedini so se v pripravljalni odbor oziroma konsorcij za ustanovitev delniške družbe, ki bo jej ime „Hotelska delniška družba Grljan-Miramar“.

Po § 1. načrta družbenih pravil, sestavljenih od rečenih denarnih zavodov, ne bo omenjeni ustanavljajoči se delniški družbi le v namen razširjenje zdravilišča in kopališča v Grljanu, ampak bo tej družbi namen sploh pridobivanje stavbišč in zemljišč, ustanavljanje, gradnja in obrat hotelov, restavracij in kavarn, kopelji, posebno morskih ter sploh vseh v letoviščih in zdraviliščih potrebnih podjetij in zgradb.

V kratkem se pripravljali odbor obrne do slovenskega in slovanskega občinstva s pozivom na subskripcijo 2500 delnic, kar odgovarja glavni 500.000 K (500.000 K so že, kakor gori omenjeno, prevzeli večkrat omenjeni zavodi z nakupom posestva.)

Ti zavodi so pooblašeni v pripravljalne korake, posebno v subskripcijo, z naredbo c. k. namestništva v Trst z dne 31. maja t. l., št. VIII. 950-10.

Vabilo k letnemu občnemu zboru, osrednjega društva c. kr. poštarjev in poštinih odpravnikov na Dunaju deželne skupine za Kranjsko in Primorsko, kateri se bo vršil dne 12. junija 1910 ob 3. uri popoldne v ljubljani hotel „Ilirija“. Za slučaj nesklepnosti ob označenem času, se zborovanje prične eno uro pozneje pri vsaki vdeležbi. Dnevni red: 1. Otvoritev po predsedniku. 2. Regulacija in organizacija: poroča odposlanec osrednjega odbora iz Dunaja. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Odbor.

Za trgovce. Najvišji sodni dvor je izdal te dni v neki pravni zadevi določbo, ki je zelo važna za trgovce. Neki trgovski sotrudnik je s tvrdkinim pečatom in ponarejenim podpisom svojega šefa, naročil od tovarne večjo množino blaga ter ga porabil za se. Ker je bil šef trgovine pozneje tirjan za dotično svoto, se je branil, ker blaga ni naročil, in ga tudi ni sprejel. Najvišji sodni dvor je odločil, da mora on dotično blago plačati, ker je njegov sotrudnik pri naročilu pritisnil trgovčev pečat z motivacijo, da je smatrati originalni pečat trgovčev za nekaj pravomočen podpis, če tudi trgovec sam za naročilo ni vedel. Torej pozor, trgovci!

V varstvo vojaških brzojavnih in telefonskih naprav. Najvišje kassacijsko sodišče je razsodilo, da je vse, tudi začasno napravljene brzojavne in telefonske naprave, služeče javnim namenom, smatrati za „državne brzojave“ v smislu § 89 kazenskega zakona. Iz tega jasno sledi, da so tudi vse ob vojaških vajah narejene telefonske in brzojavne naprave deležne tega postavnega varstva in da so hudobne poškodbe vojaških brzojavnih in telefonskih zvez kaznive kot zločin javnega nasilstva. Da pa se take pogostne poškodbe kolikor mogoče omeje in preprečijo, je c. i. kr. vojno ministerstvo nasvetovalo in sprožilo misel, naj bi se v prvi vrsti občine opozorile na to velepomembno svojstvo vojaških brzojavnih in telefonskih naprav. Vojno ministerstvo je tudi odredilo, da se vse občine, v katerih se nameravajo graditi za časa vojaških vaj brzojavne in telefonske zveze, od vojaških poveljstev potom političnih oblastev o tem obveste z namenom, da te občine primerno vplivajo na svoje občane. — Ker je bila pred kratkim poškodovana neka taka vojaška telefonska naprava, se občinstvo opozarja, naj v lastnem interesu pri miru pušča vsako žico, ki jo je vojaštvo napeljalo.

Drobline.

Cesarjev kuhar umrl. — Na povratku iz Sarajeva na Dunaj je obolel cesarjev dvorni kuhar Šebečka, da so ga v Osijeku morali prepeljati v bolnico. Tu je umrl na vnetju možgan.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Pogreb bivšega hrv. ministra Josipoviča. — V petek popoldne so v Vraždinu ob veliki udeležbi pokopali na Dunaju umrlega bivšega hrvatskega ministra Imbro pl. Josipoviča. Truplo so položili v rodbinsko grobnico.

Generalu padla pred cesarjem sablja iz rok. — Pri vojaški paradi pred cesarjem je zbornemu poveljniku v Sarajevu, pl. Aufenbergu, ko je jahal mimo cesarja na čelu čet, padla sablja iz rok. Umevno, da je to vzbudilo splošno pozornost.

Za 130.352.683 K se je pokadilo leta 1909 tobaka v Avstriji.

Prebivalstvo Rusije. — Statistični centralni odbor je izdal letno poročilo, iz katerega je razvidno, da je imela Rusija koncem leta 1909 106.095.000 prebivalcev. — Od leta 1897 se je prebivalstvo pomnožilo za 33.190.000 ali za 26,2 odstot. Na kmetsko prebivalstvo odpade 86,5, na mestno, pa 13,5 odstot.

Loterijske številke.

4. junija.
Trst 27 6 4 50 47

Ne hvali se, da znaš

na različne načine pripravljati Pekatete, ker knjiga, ki jo na zahtevo vdobiš zastonj pri Provi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici, te pouči, da ne znaš še vsega

NOVA HIŠA

je na prodaj

v Gorjanskem na Krasu.

Hiša je ob cesti in zelo pripravna za krčmo ali trgovini.

Naslov pové upravništvo našega lista.

Dr. Ruggero Kürner

zdravnik, kirurg ter bivši asistent na porodniški in ostetriški kliniki v Gradec-u.

Specijalist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. ure predp. in od 3.—4. ure pop.

Fran - Josipovo tekališče 6 (tik lekarne Kürner).

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ulica della Croce št. 8 (poprej v Kopačevi hiši)

se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,
naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce št. 6.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri nju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem č. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje se tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

Goriška zveza

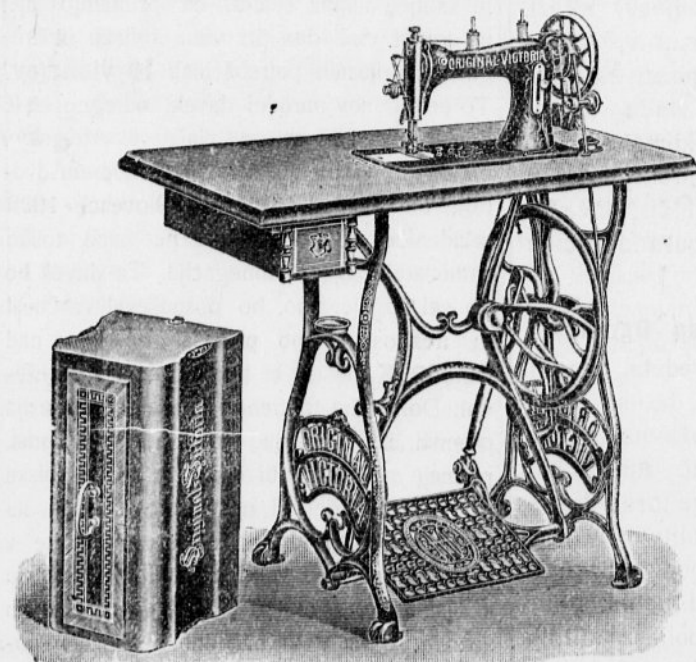
gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najpripravniji za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledati si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trvdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)

